

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 190 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 29

Pentadienis, Liepos (July) 19, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Keletas Streikų jau Pasibaigė, bet Kiti Gali Labai Greitai Prasidėti

OTTAWA. — Didžiųjų ežerų jūrininkų streikas, apėmęs 1.200 jūrininkų ir sulaukęs laivų judėjimą Didžiuosiuose ežeruose ir St. Lawrence jūrų keliu, jau uzsibaigė. Didžiama streikierių pasisakė už priėmimą sąlygų.

Streikieriai gauna pusketuriolikto procento algų pakėlimą per du metus. Už šiuos metus 7 procentai bus pridėti pradant praėjusių metų lapkričio 1 dieną. Tai dviem mėnesiais prieš išsibaigimą senos sutarties. Kitais metais bus pakelta pusseptinto procento. O trečiais metais — dar pusšešto procento.

Kiek anksčiau uzsibaigė Massey-Ferguson darbininkų streikas. Šiuos žodžius rašant tur būt yra baigiama susitarti tarp alaus bravorų darbininkų ir samdytojų. Tokiu būdu išroškusieji alaus greitu laikus galės gauti alaus.

Bet tebegrūmoja paštininkų streikas. Konsiliacijų taryba paliko visai nelieštam algų pakėlimo klausimą. O paštininkai, kaip rodo pranešimai iš jų susirinkimų, nemano nusileisti be algų pakėlimo. Unijos, atstovaujancios 24.000 paštininkų, reikalauja pakelti algas 75 centais į valandą 14 mėnesių laikotarpiu. Tai nemažas reikalavimas.

Alus Tikriausiai Greitai Pabrangs

TORONTO. — Kai šiuos žodžius skaitysit, alaus bravorų darbininkų streikas tur būt jau bus uzsibaigęs. Tikrumoje, tai buvo ne tiek streikas, kiek "lokoutas". Nes kai sustreikavo vieno bravoro darbininkai, tai uždare duris visų bravorų Ontarijoje, atleisdami darbininkus, nežūrint ar jie nori ar ne.

Tokiu būdu buvo paliesti visi bravorai, salionai (kurie nebegalėjo gauti alaus) ir daugelis kitų. Viso buvo paliesta virš 11.000 darbininkų.

Streikieriai pareikalavo pakelti algas \$1.25 į valandą. Jiems pradžioje buvo pasiūlyta 80 centų. Susitarta veikiausiai kertant per pusę skirtumą ar panašiai.

Sutartis apima trijų metų laikotarpį.

vimas. Už tai jie pasirengę eiti į streiką.

Jeigu paštininkai nutars streikuoti, tai šis Liaudies Balso numeris bus užkluptas dar pašte ir skaitytojai veikiausiai gausite jį tik po streiko. Paštininkai yra nustatę datą streikui pradėti liepos 18 d.

Eilės kitų industrijų darbininkai dar nesutarė ir kalba apie ėjimą į streiką.

Paštininkų streikas paliestų visuomenę skaudžiai, nes jis visai uždarytų visas pašto įstaigas. Nebūtų galima pasiūsti nei laišku, nei laikraščiu, nei biznio reikalais vedamo susirašinėjimo atlikti.

Vyriausybė, prisibijodama streiko, iš kalno išsiuntinėjo čekius pensijonams ir kitiems, gaunantiems vyriausybės pagalbą.

Didysis biznis ir kompanjos dar labiau įsijungia į kompiuteriais atliekamą susisiekimą.

Dr. B. Spockas Nuteistas 2 Metam

BOSTON. — Dr. Benjamin Spock, autorius, kovotojas prieš karą Vietname, nuteistas dviem metam kalėjimo, būk tai už kurstymą nestoti į armiją. Prie to, jam priteisė užsimokėti \$5.000 pinigines bausmės. Sykiu su juo nuteisti kiti trys, jų tarpe Yale universiteto kapelionas William Sloane Coffin.

TORONTO. — Čia buvo suminta June Callwood, rašytoja, civilinių teisių organizacijos veikėja, už dalyvavimą protesto demonstracijoj ant Yorkville gatvės.

Ji ir keli šimtai protestavo prieš Dr. Spocko nuteisimą.

Buvo demonstracija ir prie JAV konsulato ant University Avenue.

PEKING. — Šanghajaus universitetų ir vidurinių mokyklų studentai šiemet neturės vasarinių atostogų.

SKAITYTOJŲ ZINIAI

Liaudies Balsas, ryšium su juo darbininkų atostogomis, neišeis už liepos 26 ir rugpiučio 2.

DE GAULLE PAVARĖ PREMJERĄ POMPIDOU

PARYŽIUS. — Prezidentas De Gaulle atstatė premjerą G. Pompidou, ištikimai tarnavusį prezidentui per daugelį metų. Jo vieton paskirtas užsienio reikalų ministras Maurice Couve de Murville.

Sakoma, kad Pompidou nepitaręs prezidento programai praveri tam tikras reformas Francijoje, kurias jis pažadėjo streikuojantiems darbininkams.

Atėjo Eilė ir Pašto Ženkams

PEKING. — "Kultūrinė revoliucija" Kinijoje surado dar vieną "buržuazinį supuvimą" Kinijoje.

Pašto ženklai, išieisti dar prieš "kultūrinę revoliuciją", su gėlėmis, kiniečių žvėrimis ir antikinėmis Kinijos artifaktais apibūdinami kaip "nuodingi" Kinijos gyvenimo reiškiniai.

Mao šalininkai nori, kad pašto ženklai propaguoūt revoliuciją ir garbintų jos herojus. Ženkla, kurie populiarizavo pirm "kultūrinės revoliucijos" herojus, dabartiniams vadovams taipgi nepriimtini.

Girdi, tik "kultūrinei revoliucijai" laimėjus buvę pradėti leisti geri pašto ženklai, garbiną Mao šalininkus.

Atnaujinis Beturčių Kampaniją Šalyje

WASHINGTON. — Rev. R. Abernathy, kurs užėmė nužudytojo Kingo vietą, atsėdėjo kalėjime 20 dienų ir tokiu būdu atliko jam uždėtą bausmę.

Išėjęs iš kalėjimo jis pareiškė, kad dabar jis vėl organizuos beturčių judėjimą — Poor People's Campaign — ir visos šalies plotu.

Jis buvo įkalintas ryšium su beturčių demonstracijomis Vašingtone.

Iki šiol ši kampanija koncentravosi daugiausia ant Vašingtono. Buvo reikalaujama, kad federalinės įstaigos darytų ką nors skurdo pašalinimui beturčių tarpe.

Socializmo Priešai Kelią Galvas Čekoslovakijoje

VARŠUVA. — Čekoslovakijos įvykiai, kaip yra nurodoma Čekoslovakijos kaimyninių šalių spaudoje, suteikia progą socializmo priešams pakelti galvas. Lenkijos ir kitų šalių spaudoje reiškiamas baimė, kad Čekoslovakijos nauji vadovai gali netekti kontrolės, tai yra — pajėgumo vesti Čekoslovakiją pirmyn taikiu keliu.

Grupė taip vadinamų intelektualų Čekoslovakijoje pradėjusi labai smarikai veikti. Ji net šaukianti darbininkus eiti į devertus naujus vadovus sparmonstracijas, streikus, kad priešiau eiti taip vadinamame "libertus naujus vadovus sparberezalizavime" šalies gyvenimo. Po tuo "liberalizavimu" esą aiškiai matyti socializmo priešų pastangos demoralizuoti žmo-

nes ir tuo sąmyšiu pasinaudojant paimti vairą į savo rankas.

Dabár Čekoslovakijoje einas prisirengimas prie Komunistų partijos suvažiavimo pabaigoj vasaros ar pradžioj rudens. "Liberališkieji" elementai vedą kampaniją už išrinkimą "liberališkujų", kad suvažiavimas galėtų pašalinti iš Centro komiteto taip vadinamuosius "konservatus", kurių esą dar apie 40.

Čia buvo susirinkę lyderiai kelių Čekoslovakijos kaimyninių valstybių, kurie, matyti, svarstė padėti Čekoslovakijoje. Kaimyninės valstybės nenori matyti, kad Čekoslovakijoje valstybės viras patektų į socialistinės kempės priešų rankas. Visų socialistinių šalių garantija yra jų solidarumas. Po vieną vokiečiai revanšistai greitai sudorotų.

Dubėkas ir kiti Čekoslovakijos lyderiai tvirtina, kad jie gali susidoroti su socializmo priešais. Bet jie per savo spaudą gana garsūs ir rodo didelę energiją. Jiems svarbu ne pačios Čekoslovakijos pažanga, o jų asmeniškai, politiniai interesai. Jie nepaliks nei vieno akmens neapversto, kad tik savo tikslo pasiekus.

Sako 6 Divizijos Puls Saigoną

SAIGON. — Žvalgyba išsuskusi, kad 6 priešo divizijos, ginkluotos 122 ir 140 milimetrų kalibro raketomis, pasiruošusios puli Saigoną greitąj atėityj. rasi už savaitės.

Vietnamečių informacijos teigia, kad 1.000 vietkongų komandų (drąsių kovotojų) jau pačiame Saigone. Jų užduotis esanti eksploduoti komunikacijos tinklą ir likviduoti valdžios lyderius, kada prasidėsianti ofensyva.

Kiek jų informacijos teisingos, niekas negali pasakyti. Tik jeigu ta numatyta ofensyva prasidės, paaiškės, kiek jie žinojo apie priešo planus.

Idomu tas, kad amerikiečiai jau ne kartą vedė ofensyvas nuvijimui prieš nuo Saigono, o pasirodo, kad jis vis kiečiau supa Pietų Vietnamo sostinę.

Išsprogino Bomba Teatre, Sužeidė 75

BELGRADAS. — Kaž kas padėjo užtaisytą laiko bombą, kurį sprogo teatre rodant filmą ir 75 asmenis sužeidė. Iš jų 3 labai kritiškai. Devyni kiti labai sunkiai sužeisti.

Manoma, kad tai darbas dešiniųjų elementų, žinomų ustašių vardu. Jie anksčiau išsprogino dvi bombas gelžkelio stotyje.

Bomba kinoteatre buvo padėta po sėdyne.

Jugoslavijos reakcionieriai naudoja bombas ir užienyje. Jos buvo išsprogintos JAV, Kanadoje ir kitose šalyse.

Jie mato, kad jų viltys atgauti galią žlunga, tai griebiasi teroro. Padėjimas bombos kinoteatre buvo vienas iš baisiausių dalykų. Nukentėjo visai nieko bendra su valdžia neturinti žmonės.

NEW YORK. — Gubernatorius Nelson Rockefeller čia spaudos atstovams pareiškė, kad jis turi keturių punktų planą Vietnamo karui baigti. Jis sako, kad jeigu šiaurės Vietnamas ir vietkongai priimtų jo planą, karas baigtųsi per 6 mėnesius.

Tarp kitko jis numatęs ir amerikiečių laipsnišką pasitraukimą iš Vietnamo.

Teisybė Yra Teisybė

Toronto Tėviškės Žiburių laikraštis išplūdo mano kelionės įspūdžius apie Kanadą, išspausdintus Gimtajame Krašte. Pasirodo, kad objektyvus kelionės aprašymas gali užjūryje susilaukti itin "smarkios" kritikos.

Apkaltinę mane tendencingai rašant, šio laikraščio darbuotojai pačius negėrbia nei kitų nuomonės, nei laikosi objektyvios tiesos. Aš, dar būdamas Kanadoje, pastebėjau, kad tame laikraštyje nerasi nei vienos žinutės, nei vieno straipsnelio, teigiamai vaizduojančio šiandienės Lietuvos gyvenimą. Viskas jiems bloga, visą Tarybų Lietuvą jie pasiryžę apdrabstyti purvais.

Tad suprantama, kodėl jiems taip nepatiko minėti mano kelionės po Kanadą įspūdžiai, kuriuose "vaduotojų" veiklą įvertinau kaip žalingą mūsų tautai, nes jie mulkina lietuvių šeimų dalį, stoji prieš bet kokios kultūrinės ryšius su tėvyne.

O dabar konkrečiai atsakyčiau į man mestus kaltinimus. Recenzentas "Mt." (kodėl gi pavardę neišdrįso pasirašyti) teigia, kad aš įžeidinėjau bažnyčią, šaipausi iš jos. Juoktis iš religijos niekada nesijuočiau, nes tikėti ar netikėti — kiekvieno žmogaus asmeniškasis reikalas. Mano mama ir tetos kiekvieną sekmadienį eina į bažnyčią. Jos taip išauklėtos, jų tokie įsitikinimai, ir niekas jų jėga ar įkyriai pamokslavimu nesistengia paversti ateistėmis.

O tai, ką pamačiau Montreale lietuvių "Aušros vartų" parapijos bažnyčioje, ką kalbėjo dvasiškiai, mane tikrai pykino.

Tai būtų nepatikę ne tik ateistui, bet ir eiliniam Lietuvos tikinčiajam. Kur gi matyta, kad po "vardan dievo..." vien apie dolerius, vien apie aukų rinkimą būtų kalbama? Argi jau taip kiekvienam atėjusiam į bažnyčią ir reikia kaišioti panosėn krepšelį (net su lazda, norint toliau pasiekti), kad tas aukotų? Mūsų krašto tikintieji labai nustebtų ir pasipiktintų, pamatę salėje po bažnyčia baliuojant ar lošiant kortomis! Jie tuoj primintų šventraščio legendą, kaip Jėzus Kristus su bizūnu išvijo pirklius iš šventyklos! O čia religija paversta pelningu bizniu, ir pamokslai bei bažnyčios spaudos biuteteniai tarnauja jam tik kaip reklama.

Rašote, kad Kanadoje tokie papročiai. Taigi aš tą ir konstatavau. Tai kur čia tendencingumas ar neteisybė?

Tėviškės Žiburiai labai pasipiktinę, kad nurodžiau, kaip iškraipomi faktai, kaip tusciažodžiaujama, kaip įžuliai šmeižiama Tarybų Lietuva. Juk kiekvienas mūsų ekonomikos, kultūros ir švietimo laimėjimas "vaduotojus" siutina, sprogdina jų propagandinę muilo burbulą. Paskaičius jų laikraščius, susidaro vaizdas, kad jie labai norėtų matyti Lietuvą nuskurdusią, vyžotą, neraštingą. Jie niekaip negali su tikti su ta mintimi, kad Lietuva, nežiūrint sunkių karo nelaimių, pakilo visu ūgiu, ir jos net nepalyginsi su tuo, kokia ji buvo buržuazijai valdant.

"Vaduotojai" teigia, kad aš, girdi, 1932 metais gimęs, neatsimenu tų laikų. Taip, buvau vaikas, bet ir vaikiška atmintis mokėjo užfiksuoti, kaip dėdė

su saule keldavosi ir, botagu ragindamas įsitempusį arkli, braukdamas sūrų prakaitą, raikydavo žemę. Dažnai girdėdavau, ir gerai pamenu, kiek už kiekvieną gydytojo vizitą mokėdavo tėvas. Su socialiniais-ekonominiiais buvusios Lietuvos santykiais susipažinau, studijuodamas istoriją, remdamasis bibliotekų ir achiųvų šaltiniais. Galop visi vyresnės kartos gyventojai yra gyvi seno ir naujo gyvenimo liudininkai.

Nors savo teiginiuose ir pažiūrose esu visai savarankiškas, bet tapau pavadintas "kompartijos propagandistu". Beje, turiu pasakyti, kad nesu Lietuvos Komunistų Partijos narys, bet matau, kad jos politika visiškai atitinka visos lietuvių liaudies lūkesčius: ja, be kita ko, siekiama, kad ir išeivijai žinotų teisybę apie gimtinę.

"Minėtas "vaduotojų" laikraštis labai įžeidžiančiai perpasakoja mano aprašytus susitikimus su tais Kanados lietuvišiais, kurie nuosirdžiai ir svetingai mane priėmė, drąsiai ir atvirai reiškė savo nuomonę. Man buvo labai malonu susipažinti ir bendrauti su tikrai mūsų liaudies menui nusipelnusiais dalininkais Tamošaičiais. Tai labai sąžiningi ir išką tiesos žmonės. Jie myli savo tėvyne, labai jos išsiilgę, gražiai propaguoja lietuvišką dailę išeivijoje. Aš nė žodžio neprasimačiau iš tų mūsų pokalbių. Jie tikrai mielai surengtų Lietuvoje savo darbų parodą, ir aš apie tai parašiau. Tai nepatiko "vaduotojams", kurie nutarė grasinti Tamošaičiams šitaip: "Na, tik pabandykite nuvažiuoti į Lietuvą!" O ar tai ne tiesioginis spaudimas?

Ko norėti — Tėviškės Žiburių išspausdinto straipsnio autorius "Mt." tiek sujūlėjo, kad net mano paties perspausdintus žodžius iškraipė, ir tik pacitavęs: "... antroje (koncerto — H. P.) dalyje puikiai dainavo Stasys Baras-Baranauskas...", jau daro savotišką išvadą: "Gerbiamasis svečias ir koncerte nerado nieko gero ir lydi savo pašaipą kiekvieną išeivių šešėlį". Kurgi logika? Koncerte aš tikrai daug kuo žavėjaisi, bet tai nereiškia, kad negaliu pasakyti savo nuomonės, vertindamas matytus Čikagos studentų saviveiklininkų šokius ir koncerto organizaciją, publikos dėmesį. Dar kartą galiu drąsiai patvirtinti, kad mūsų jaunatviško entuziazmo kupini studentai ir dainuoja, ir šoka šauniau, grakščiau, jie tiesiog gyvena kūrybos džiaugsmu. Čikagiečiai neblogai sušoko "Malūnėlį", "Kubilą" ir kitus šokius, bet tikram menui būdingas kūrybinis džiaugsmas, o ne vien tai, kad kažką kažkaip atlieki. Jaunuoliams, užaugusiems svetimose padangėse, nepažinusiems mūsų gimtinės papročių, iš tautos šaknų išaugusio meno, sunku, labai sunku jausmingai por-

teikti mūsų liaudies meno silpumą. Aš džiaugiuosi, kad jie vis tik išmoko tuos šokius ir sten-gėsi juos atlikti. Pažinę Lietuvą, pabuvoję joje, pamatę, kaip linksminasi mūsų jaunimas, jie ir patys kitaip savo sugebėjimus vertintų. O Stasys Baras mane sužavėjo, ir man buvo labai gaila, kad nesate pratę dainininkui gėlių padovanoti.

Nepatiko Tėviškės Žiburiams ir mano įspūdžiai apie apsilaikymą Kanados radijo CBC stotyje. Ką gi aš galiu padaryti, jei mūsų radijo studijos gėrenės, nei kanadietiškos? Ir erdvesnės, ir dailiau įrengtos, ir magnetofonai mūsų tobulesni. O kad kanadiečių tokia padėtis nepatenkina, rodo ir tas faktas, kad pradedami statyti nauji radijo rūmai. Tai kuo gi aš taip jau "nusikaltau", konstatuodamas tai?

Manė tikrai labai blogai nu-teikė Kanados lietuvių susiskaldymas, teisingiau "vadu-

tojiško" sparno nežabota nepaykanta kitaip galvojančiams lietuviams. Argi ne absurdas, kai tautietis keikiamas vien už tai, kad džiaugiasi gimtines gražiu gyvenimu, jos laimėjimais?

Tėviškės Žiburiai labai nepatenkinti mano kelionės įspūdžiais. Ką gi, tai jų valia. Man asmeniškai kur kas svarbiau, kad, viešėdamas Kanadoje, tiek su giminėmis, kurie mane taip nuosirdžiai ir svetingai priėmė, tiek ir su pažįstamais atvirai keitimės nuomonėmis. Kad ir nevengdami kartais pasiginčyti, vienas kito neįžeidinėjom ir dažnai rasdavome tai, kas mums artima, miela, brangu. Visų pirma, kai mūsų mintys buvo skiriamos tėvų žemei. Tuo tarpu "vaduotojai" kaip velnias kryžiaus bijo išeivių bendravimo su gimtuoju kraštu, nenori, kad jie betarpiškai iš atvykstančių Kanadon į sve-

(Pabaiga ant 3 pusl.)

Galima Siųsti Pinigus į Lietuvą ir gauti daugiausia už juos.

Nereikia mokėti už persiuntimą, tikrai išpirkti JAV dolerių sertifikata. Duokit savo giminėms 4 sykius daugiau, negu jie gautų rubliais. Jūsų giminės patvirtins tą.

Tiktai JAV dolerių sertifikatai įgalins jūsų giminės nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, drabužių ir daugelį kitų dalykų — amerikinių, Vakarų Europos ir vietinių — specialiose Vneshposyltorg dolerinėse parduotuvėse labai žemomis specialiomis dolerinėmis kainomis. Jūsų giminės patvirtins tą.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Absoliučiai nereikia mokėti jokio mokesčio, nei gavėjui, kadangi išlaidas padengia Vneshposyltorg.

Siųskit dabar. Tikrai per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23-rd Street

New York, N. Y., 10010, USA

Reikalaukit mūsų veltui duodamo katalogo.

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvių Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street

Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesčių apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valstiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

ALMA R. dian Herbal rica. Leidėjas of Homoeo redaktorius Generalinis — N. G. Tr tas. Rusų grafija — 1 koff. 450 pu

Indian H America yr nis bydym

analizuoti I gą Amerik mediciną. I kurias būtų yra pasklid ropinėj lte ma kaip a ar kitų he žolės ir pr tos tik taij Net dab saulj medic ri tokj tvh sekima, Ši ra institut turali botu ty priimta dojimūi.

Tuo pat rės Ameri didelę atyc ty, jie ku jami kom ir medicii (Panax Q seal", "s imant tik Inyga lių: Bend apžvalga: nų augala kritiškom tiškos ili viūroj.

APŽVALGA

Moderniškas Užmirštos Tiesos Atradimas

R. STANKUS

ALMA R. HUTCHENS. *Indian Herbalogy of North America*. Leidėjas: Indian Institute of Homoeopaths. Vyriausias redaktorius — Dr. V. R. Murty. Generalinis planas ir direkcija — N. G. Tretchikoff, herbalistas. Rusų medžiaga ir bibliografija — Natalie K. Tretchikoff. 450 pusl. iliustruota.

Indian Herbalogy of North America yra pirmas akademinis bandymas peržiūrėti ir iš-

analizuoti labai seną ir turtinę Amerikos indijonų liaudies mediciną. Nėra duomenų, apie kurias būtų galima kalbėti, bet yra pasklidę tai šen, tai ten europinėje literatūroje, kur kalbama kaip apie anglių, vokiečių ar kitų herbalizmą. Indijonų žolės ir praktikos buvo priimtos tik taip sau.

Net dabar, kai per visą pasaulį medicininės botanikos turi tokį tvirtą ir pažangų pasiekimą, Šiaurės Amerikoje nėra institutų, mokyklų, kur natūrali botaniška medicina būtų priimta tyrinėjimams ir naudojimui.

Tuo pat metu daugelis Šiaurės Amerikos augalų atkreipė didelę atydą mokslininkų ir kitų, jie kultivuojami ir naudojami komerciniai, industriniai ir medicinoje. Tai "ginsegas" (Panax Q), "lobelia" "golden seal", "senega", "sasafra" imant tik keletą iš daugelio.

Knyga susideda iš trijų dalių: Bendras įvadas ir istorinė apžvalga; Medicininiai indijonų augalai; ir Bibliografija su kritiškais pastabomis. Artistiškos iliustracijos senoj gra-
viūroj.

Mrs. Hutchens yra N. G. Tretchikoff'o, herbalisto, studentė Windsore, Ontarijoj. Knygos pagrindu buvo medžiaga apie herbalizmą, surinkta herbalisto Tretchikoff'o. Viso yra 30 tomų, apimančių virš 5.000 augalų, naudojamų medicinoje. Tėra tik du komplektai — originalas priklauso Marco Herbalist'ui Windsor, Ont. Antroji kopija buvo padovanota autorei išreiškiant padėką jai už jos pastangas ir dėmesį herbologijoj.

Visa anglo-amerikiečių literatūra, prieinama Kanadoje ir JAV, taigpi buvo panaudota. Mokslininkai ir tyrinėtojai dabar gali naudoti Telecast sistemą, įvestą Ottawos National Library. Visa medžiaga apie indijonų herbologinę etnografiją buvo surinkta ir paskolinta Windsor Public Labrary, o paskui duota autorei dėl studijavimo.

Rusų, vokiečių, indijonų ir kitų medžiaga, kokia tik buvo prieinama, buvo surinkta į jos pačios knygyną.

Aprašydama indijonų medicinius augalus, rašytoja pa-

naudojo palyginimo metodą: kaip tie patys augalai ar tos pačios šeimos augalai buvo panaudoti trijuose skirtinguose kontinentuose — tūkstančius metų atgal, kuomet žmonės net nežinojo apie vieni kitų egzistenciją. Tuo atžvilgiu, palyginimas senoviškos liaudies išminties buvo naudingiausias. Daugelyje atsitikimų, medžiaga iš užsienio literatūros angliškai

Knygos autorė Alma Hutchens

kalbančiam pasauliui buvo pasiūlyta pirmu kartu. Ji ypatingai vertinga tuo, kad ji daugelyje atsitikimų vėliausia: tyrinėjimas, eksperimentai ir klinikinis naudojimas, patvirtina universitetų, mokslų akademijų, laboratorijų ir klinikų, nepriklausomai įvairiose šalyse ir institutuose.

Rašytoja duoda skirtingą šviesą apie indijonų gydymo meną, jų liaudies mediciną, medicinius augalus ir jų naudojimą.

Daugelyje atsitikimų, mūsų mokslas yra tikrai moderniškas atradimas užmirštos tiesos.

Aprašydama augalus, rašytoja duoda botanišką indentifikaciją, jų komercinę, industrinę ir medicininę vertę, kaip kad jie buvo naudojami indijonų, paskui rusų ir indijonų homopatų.

Visa svetimšališka medžiaga buvo gauta tik palyginimui ir pailiustravimui, kaip indijonų herbologija yra naudinga kasdieniam mūsų naudojimui ir mokslui.

Paaškinamasis ir bendras indeksas daug padeda visiems

skaitytojams.

Visos indijonų gentys gerai žino visus augalus, kurie auga mūsų pačių daržuose, soduose ir laukuose — knyga turi praktišką vertę kiekvienai šeimai. Jos gali sužinoti, kaip panaudoti augalus, kuriuos mes naikiname kaip piktžoles, visai nežinodami apie jų gydomąją vertę.

Rašytoja sako: Nėr gėlių darželyje, kurios neštų mirtį, bet yra daug gėlių, kurios gydo ir sargdina ir prailgina mūsų gyvenimą.

Iliustracijos knygoje buvo panaudotos su federalės vyriausybės Ottawoje ir Ontarijos vyriausybės Toronte pavilijimu, Pake-Davis — Detroit, Mich., USA, ir Mokslų akademijos, universitetų.

TEISYBE YRA TEISYBE

(Atkelta nuo 2 pusl.)

čius tautiečių sužinotų teisybę apie Tarybų Lietuvą. Ko ir norėti — kuo daugiau žmonių Kanadoj ims nebetikėti "veiksniais" ir jiems klusnia spauda skleidžiamais prasimanymais apie Lietuvą, tuo prasčiau sek-

Trumpai Apie Viską

TORONTO. — Sick Children ligoninėje buvo padaryta operacija, kurios metu buvo įdėtas naujas kito vaiko kelio sąnarys.

Manoma, kad netoli tas laipaciu būdu pagydyti raišius, ypač jaunus.

TORONTO. — Jauna moteris suvarė kelias kulkas gydytojui ligoninėje, kaltindama, kad jis nenori padėti jai pašalinti skausmą viduriuose.

Ji buvo nėsčia, bet to nepripažino. Po kelių valandų ji pagimdė kūdikį.

PALERMO. — Pradėjo žmonės traukti čia iš žemės drebėjimo apylinkių, kad pareiškus vyriausybei protestą.

Žmonės skundžiasi, kad vyriausybė nepaiso nukentėjusių nuo žemės drebėjimo Sicilijoje.

OTTAWA. — Federalis sveikatos departamentas praneša, kad darys tyrinėjimą taip vadinamų antiriaušinių dujų, žinomų Mace vardu, ar jos nėra pavojingos sveikatai.

MASKVA. — Pravda išreiškė pasitikėjimą, kad Čekoslovakijos komunistai sugebės susidoroti su kontrerevoliuciniais elementais, kurie norėtų pasukti laikrodį atgal, bet perspėja čekoslovakus, kad tie kontrerevoliucionieriai nori paversti Čekoslovakiją kita Vengrija.

STOKHOLM. — Tarybų Sąjungos premjeras A. Kosyginas kaltino Izraelį už neramus Vidurryčiuose.

Vidurryčiuose ramybės nebūsią, kol Izraelis nepasitrauks iš užimtųjų sričių.

ATENAI. — Graikijos militaristų valdžia paskelbė naujos konstitucijos projektą, kuris numato apkarpymą karaliaus ir parlamento galios.

Projektą turės užgirti ar atmesti Graikijos gyventojai per balsavimus.

Gamtos muziejus

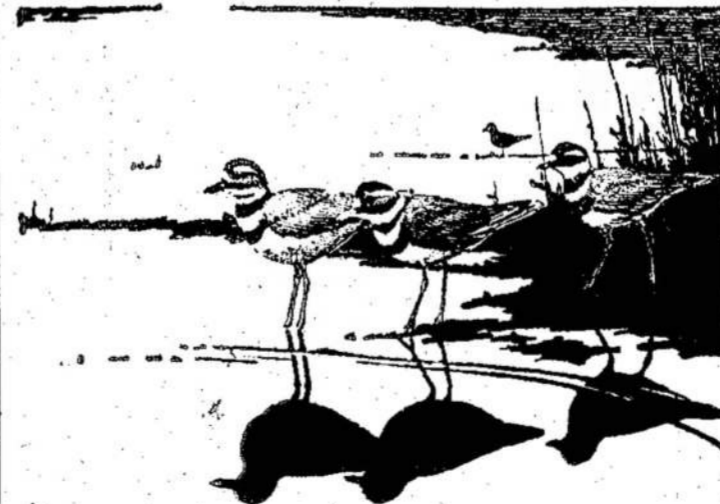
Antarktikoje yra didžiuliai jūros vėplių ir pingvinų kapinynai. Jų daugybė guli ant uolų nuo šimtų ar tūkstančių metų ir atrodo kaip gyvi, tik labai išdžiūvę.

Čia nėra puvimą sukeliančių bakterijų. Sausas oras lavonus paverčia mumijomis.

sis "vadavimo" biznis. Štai kodėl ir dievobaimingieji Tėviškės Žiburiai taip nekrikščioniškai užsipulė ir šmeižė mane. Ką gi, dar Žanas Zakas Ruso teigė, kad šmeižtai — argumentai tų, kurie nėra teisūs.

Henrikas Paulauskas

(Gimtasis Kraštas)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4353

JIEMS NERŪPI TIESA

Neseniai lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstijose vyriausios Tarybų Sąjungos žydų rabinas. Ir kai tik jis pradėjo pasakoti, kad Tarybų Sąjungoje niekas žydų nediskriminuoja, susirinkusieji žydai neleido jam kalbėti. Jie baubė ir šaukė, kad jis meluoja. Girdi, jis yra komunistų atsiųstas propagandistas. Rabinas turėjo sustoti kalbėjęs ir palikti susirinkimą.

Sis įvykis nėra vienintelis. Taip pasitaiko dažnai. Už tai, kad daug žmonių yra uždarytu protu. Jie ieško tik to, ko jie nori, jie tik tų klausia, kurie jiems pataikauja. Panašiai, kaip rūkoriai, kurie rūko tik vienos firmos cigaretes, arba svainančių gėrimų vartotojai, kurie geria tik vienos firmos degtinę ar alų. Jie ieško tokios literatūros, kuri atitinka jų protui. Jie visai nesiūdomauja ieškojimu tiesos, tikrovės.

Skaitant lietuviškus išėivių laikraščius, galima pastebėti, kad jie taip pat yra uždaryti. Jiems "tiesa" tik tai, ko jie nori. Kas rašo priešingai, tas "meluoja", "varo propagandą", "tendencingas" ir t. t. Pastebimas dar ir kitas reiškinys: užsidarymas grynai lietuviškume. Kas ne lietuviška, kad ir labai kultūringa, jų neįdomina. Visi politiniai įvykiai, jeigu jie neliečia jų lietuviškos politikos, neturi reikšmės. Bet jei kas burbtelį ką nors, kad ir nesamone, apie kokį nors "vadavimą", tai plepa ir plepa kaip geležėlė radė.

Tokie žmonės ne tik save skriaudžia, bet ir kitus skurdina. Žmogus, kuris nesistengia sužinoti tiesą, tikrovę, skurdina savo asmenį, atsilieka nuo tikros gyvenimo eigos. Prilygsta tiems indijonams, kurie nenori išeiti iš savo rezervatų, arba kurioms nors religinėms sektoms, kurios visai nenori pripažinti civilizacijos, atsisako net moderniškomis priemonėmis naudotis.

Pasigailėjimo verti žmonės, bet sunku jiems kuomi nors padėti, kai jie patys nesistengia pakelti save iš jų pačių sukurtą getą.

CIA MONTREALE ?

Aną dieną Kanados televizija komentavo apie gaudus, sklindančius Montreale, kad Jungtinių Amerikos Valstijų Central Intelligence Agency turi savo agentus Kvebeko separatistų organizacijose, o ypač studentų separatistų tarpe. Tiesa, niekas nepasakė tikrai, kad tokių agentų separatistų organizacijose yra, bet juk be niekur nieko nebūtų atsiradę tokie gaudai.

CIA turi tūkstančius agentų, išleidžia milijonus dolerių jų veiklai palaikyti visame pasaulyje. Labai galimas daktas, kad ji turi savo žmones ne tik separatistų organizacijose, bet ir unijose ir kitose. Turėdami Kanadoje tiek daug savo kapitalo, Jungtinių Valstijų kapitalistai tikriausiai seka kiekvieną kanadiečių pasijudinimą.

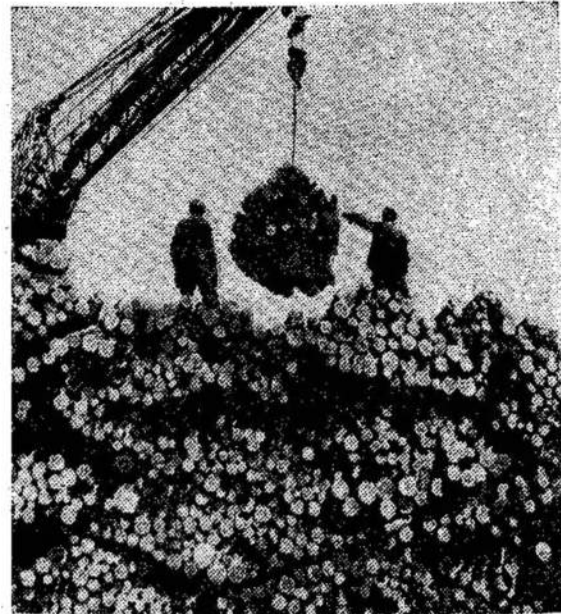
Brėčistai Kanadoje, be abejonės, yra dalis birčistinio judėjimo JAV. O jie ir jų sandraugai nepagalėjo išleisti daug pinigų literatūrai, nukreiptai prieš premjerą Trudeau. Jie apšaukė jį Kubos agentu, prokomunistu ir kitokiais vardais. Galimas daktas, kad ne vienas doleris iš jų rankas atėjo ir iš anos pusės rubežiaus.

Kanados atsisakymas visai nutraukti ryšius, net ir prekybinius, su Kuba ir Kinija, nelabai patinka Délei Samui. Ypač jam nepatinka, kad ir Kanados vyriausybės žmonės išsitaria, kad Jungtinių Valstijų karas Vietname nėra pateisinamas. Juk tai nedovanotinas reiškinys. Kanada juk kaiminka.

ELEKTRIKOS KOVA

Buvo iškelta aikštėn, kad policija klausosi pasikalbėjimų telefonu, norėdama susekti kriminalistus. Tai tik viena medalių pusė.

Įvairios korporacijos, politinės partijos ir šiaip "specialistų" grupės pradeda plačiai naudoti elektronines priemones tikslu sužinoti, ką konkurentai galvoja, ką jie planuoja. Yra tokių jautrių įtaisų, kad girdi už storų sienų. Žmogaus privatskumai turėtų būti tik sapnuose. Tiesa, mokslininkai pradeda iššifruoti ir sapnus.

Grigiškių bandomasis popieriaus kombinatas — viena geriausių tokios rūšies įmonių Tarybų Sąjungoje. Pagrindinė įmonės žaliava — medis. Kas mėnesį kombinatas sunaudoja apie 5,000 kubinių metrų medienos.

Nuotraukoje: Grigiškių bandomojo popieriaus kombinato miško biržoje. (A. Brazaičio nuotr.)

Gana Dėjonių: Reikia Kokių Nors Įstatymų

"Įstatymai, tinkamai taikomi, leidžia įvykti pakaitoms bei sugriovimo stabilizacijos". Tai — kad ir gana pėčia observacija — buvo dalis iškalbaus tuomet buvusio teisingumo ministro Pierre Trudeau atsikreipimo federalinėje provincialinėje konstitucinėje konferencijoje dėl priėmimo Canadian Charter of Human Rights. Tačiau ji apima tai, ką jis norėjo pasakyti įspūdingesne fraze — kad įstatymams Kanadoje buvo leidžiama tapti "nepalankiamais varžtais, kurie riša mus prie status quo", bet kurie turėtų būti naudojami tam, kad leistų "išlaikyti mūsų tradicijas, ir suteiktų laisvę siekti idealų, kuriuos mūsų draugija brangina". Jis išvardino "pačiais pagrindiniais" idealais "individualo laisvę ir savigarbą".

Si laisvę ir savigarbą retai kada buvo taip plačiai naikinama, negu dabar įvairių elektroninių klausymo priemonių, kuriuos randasi privatiškų piliečių ir policijos pareigūnų rankose. Tie instrumentai pasidarė tokie gudrūs, kad bile kurio individualo privatiškumas gali būti pažeistas, visai nežinant, kad jis yra pažeidžiamas.

Iš tikrųjų taip yra. Biznieriui seka biznierių. Paprastas įrenginys, prispaustas prie paprasto telefono, gali tyliai užrekoruoti bile pasikalbėjimą. Kiti įrenginiai gali girdėti pasikalbėjimus už sienos ir iš tolo, visai be jokių laidų.

Kvebeko premjeras Daniel Johnson ir nekurie jo ministrai pastaruoju metu tikino, kad jų pasikalbėjimai telefonu buvo klausomi. Ontarijos prokuroras Arthur Wishart pripažįsta, kad klausymas buvo naudojamas ryšium su teisėju George Gardhouse ir Fred Bannon byla, nors, tvirtina jis, nebuvo tai daroma ant jų telefono — bausiu ir pagaltoti, sako jis.

Kodėl taip? Nejaugi kanadiečiai turi būti padalinti į tuos,

kurių negalima klausytis, ir kurių galima klausytis?

Si problema yra tikrai didelė ir bauginanti todėl, kad įstatymų leidėjai nepalankė įvykių, leidžiančių "pakaitoms vykti nepraradus stabilizacijos". Jie žaidė ir žaidė, kai tuo tarpu slapti klausymai plito, niekam nežinant, kas legalu, o kas ne. O tie, kurie norėjo slapčiai sekti, įskaitant policiją, nepaisė, gi kriminalis įstatymas leido slaptai klausytis — kartais labai keistu būdu — jeigu teisėjai matė reikalą.

Buvęs Ontarijos vyriausias teisėjas J. C. McRuer, pirmame savo pranešime apie civilines teises, siūlo leisti policijai klausytis telefono, jeigu ji įrodys teisėjui, kad turi bendra su nusikaltimu ir gaus jo leidimą.

Naujas demokratas James Renwick siūlo Ontarijos seimeliui, kad leidimus slaptai klausytis duotų tiksliai prokuroras, o ne teisėjas, kadangi prokuroras galima klausinėti seimelyje, o teisėju ne. Jis taipgi siūlė, kad privatiškumo teisė būtų užtikrinta provincialės vyriausybės kaip civilinė teisė, kad slapti klausytojai galėtų būti patraukti atsakomybėn.

Wishartas sutiko imti domėn šį pasiūlymą.

Bet net diskusijose tokios reformos mūsų įstatymų leidėjai atsilikę nuo laiko. Slaptas klausymas yra senas dalykas, lyginant su naujais išradimais, kurie dabar prieinami ar bus prieinami bile kam. Mums reikia įstatymiško principo, kuris apimtų visus, ir federalės ir provincialės jurisdikcijos turi būti įtrauktos, bet, atrodo, nėra noro.

Premjeras niekad nebuvo toks susijaudinęs, kaip tuomet, kai jis gynė individualias teises (kurioms niekad nebuvo tokio didelio pavojaus). Jo teisingumo ministras, John Turner, ne sykį pasisakė už "piliečių teises turėti privatskumą". Ir

prokuroras Wishart — esąs susirūpinęs. Beveik visų kitų provincijų prokurorai panašiai buvo susirūpinę, kuomet slaptas telefonų klausymas kėlė jiems neramumą.

Tad kodėl jie nieko nedaro?

Nauja federalė vyriausybė galėtų atidaryti tikrą frontą savo kovoje už teisingą draugiją, pašaukdama visų provincijų prokurorus į konferenciją pasitarti šia komplikuota problema. Jie turėtų nustatyti, ar elektroninis klausymas — koks jis nebūtų — turi vietą mūsų draugijoje, o jei turi, kaip jis turi būti tvarkomas. Kadangi jis šnipinėja per visų jurisdikcijas, tai visi turi būti įtraukti į jo kontrolę ar pašalinimą; ir jie turi tai padaryti dabar.

Jeigu jie lauks ilgiau, tai mes visi galėsime klausytis jų kalbų, nekalbant apie tuos pasikalbėjimus, kuriuos turi premjeras Trudeau su kabineto nariais, bet nenori, kad juos kas sužinotų. Išsitarimai! Kam jų tuomet reiks?

(Globe and Mail)

Kennedžių Nelaimės

Mr. ir Mrs. Joe Kennedy šeima yra milijonierių šeima, bet nelaimės neaplenkia ir milijonierių.

Vyriausias sūnus žuvo antrame pasauliniame kare oro nelaimėje (1944 m.). Jis bombardavo Vokietiją 50 sykių, bet žuvo orlaivio nelaimėje.

Duktė, tarnavusi Amerikos Raudonajame Kryžiuje, taipgi žuvo orlaivio nelaimėje Francijoje.

Jų sūnus J. F. Kennedy, būdamas prezidentu, buvo piktdario nušautas.

Jų sūnus R. F. Kennedy, senatorius, taipgi nušautas piktdario.

Jauniausias sūnus Ted, senatorius, buvo skaudžiai sužeistas orlaivio nelaimėje. Ligoninėje išbuvo 6 mėnesius.

Roberto F. Kennedžio žmonos tėvai žuvo orlaivio nelaimėje Roberto vestuvių dieną. Jo žmonos brolis žuvo taipgi orlaivio nelaimėje. Jo žmona užspringo vakarienaiudama, savo namuose.

Kennedžių tėvas Joe Kennedy jau kiek metų kaip paralyžiuotas.

S. M.

STUDENTAI ISLAIKE UNIVERSITETĄ 2 MĖNESIU

MILANAS. — Čia studentai buvo užėmę universitetą nuo gegužės 16. Tik šiomis dienomis jie galutinai pasitraukė ir tokiu būdu leido atsteigti tvarką ir ruoštis prie mokslo metų.

Studentai sako, kad buvo susitarta su universiteto vadovais. Administracija taipgi sutikus nesiimti jokių baudžiamųjų priemonių prieš studentus.

Past

JAV apsigy Clark Clifford — na ragina, ka miečiai daugia vietkongus. J jiems dar daug ir taip visa Sai apginkiuota J Tiesiog keisl jus deryboms mos visos pas ras ne mažėtu,

Ne mažėja r duryčiuose. I ja daugiau am ir, žinoma, ju

Jie sako, l baigia atbudav nes jėgas. Tac reikalas padidi

Ir taip bevėjimo prie taik tas ginklavim

Jei nebūtų JAV ir Tarybu rėję ir gerina prospektai būt

Toronte irg mai. Tik čia, mažai tenka s

Čia tuos n hipys. Jau keti lės eina jų su mai.

Užsigėdė ji rikte sulaukyti ten laisvai gvaliotis gatvės

Policija jien duoda, tad ir v mas".

Vienu tarp liavą gatvėje eity, būk tai j

Bet policija kotikų ir L Yorkvilyje es ir nuolatos au

Policijos tei kėti, nes paty ja, kad tų narkotikų na varžomas.

Lietuvoje, riai, hipių nē nas-kitas pa tokį paima, n prausia, plau valo. O prie kad gatvę pa

Atrodo gei Tačiau, Lie Lietuvoje auklėjimas i Kitokios iedalais žmo

Šią Liaudi dę išeiname atostogų.

Norim nen daryti, nes s spausdinama lu, uždaroma

Bet kada ris skaitytoj mas.

Pastabos

JAV apsigynimo sekretorius Clark Clifford nuykęs į Saigoną ragina, kad patys vietnamiečiai daugiau kariautų prieš vietkongus. Jis žada duoti jiems dar daugiau ginklų, nors ir taip visa Saigono armija yra apginkluota JAV ginklais.

Tiesiog keista, kad prasidėjus deryboms Paryžiuje, dedamos visos pastangos, kad karas ne mažėtų, o didėtų.

Ne mažėja neramumai ir Vidurryčiuose. Izraelis reikalauja daugiau amerikoniškų džetų ir žinoma, jų gaus.

Jie sako, kad arabai jau baigia atbudavoti savo militariškes jėgas. Tadgi ir jiems esąs reikalas padidinti savo.

Ir taip beveik visur, vietojėjimo prie taikos, eina padidintas ginklavimasis.

Jei nebūtų santykiai tarp JAV ir Tarybų Sąjungos pagerėję ir gerinami, tai ateities prospektai būtų visai tamsūs.

Toronte irgi kyla neramumai. Tik čia, be abejo, dėl jų mažai tenka sielotis.

Čia tuos neramumus kelia hipys. Jau keturios dienos iš eilės eina jų su policija susirėmimai.

Užsigeidė jie Yorkville distriktė sulaukyti trafiką, kad jie ten laisvai galėtų pusnuogiai valiotis gatvėse.

Policija jiems tos teisės neduoda, tad ir vyksta "susirėmimas".

Vienu tarpu net ir JAV vėliavą gatvėje ten sudegino. Iš-eitų, būk tai jie esą prieš karą. Bet policija tvirtina, kad narkotikų ir LSD naudojimas Yorkvilyje esąs labai paplitęs ir nuolatos auga.

Policijos teigimu tenka patikėti, nes patys hipiai reikalauja, kad jų protą žalojančių narkotikų naudojimas nebūtų varžomas.

Lietuvoje, kaip sako vizitoriai, hipių nėra. O jei kur vienas-kitas pasirodo, tai, sako, tokį paima, nuveda į pirtį ir iš-prausia, plaukus nukerpa, ap-valo. O prie to, įduoda šluotą, kad gatvę pašluotų.

Atrodo gera priemonė.

Tačiau, Lietuvoje kas kita.

Lietuvoje kitoks jaunimo suklėjimas iš mažens.

Kitokios sąlygos, kitokiais iedalais žmonės gyvena.

Šią Liaudies Balso laidą išleide išiname dviem savaitėm atostogų.

Norim nenorim, tą turim padaryti, nes spaustuvė, kur LB spausdinamas, tuo pačiu tikslu, uždaroma dviem savaitėm.

Bet kada pasieks šis numeris skaitytojus, tai kitas klausimas.

Platelių jachtų klubas garsus visoje Lietuvoje. Buriuotojams jau 17 metų vadovauja Platelių vaistinės vedėjas rašytojas A. Vienuolio-Žukausko sūnus Stasys Žukauskas. Nuotraukoje: jachtos Platelių ežere. (B. Aleknavičiaus nuotr.)

Ką Kiti Rašo

Pabuvojus Amerikoje

Apie mūsų tėvynainių gyvenimą Jungtinėse Valstijose buvau skaitęs, girdėjęs. Rodos, daugiau ir nesužinoti. O vis dėlto...

Neįmanoma aprašyti visų susitikimų, pokalbių, naujų pažinčių. Įdomu buvo smulkiau sužinoti apie savo buvusių pedagogų gyvenimą, jų darbą.

Kaip akimirka prabėgo susitikimas Čikagoje su dainininku Stasiu Baru-Baranausku. Tai nepakeičiamas Čikagos lietuvių operos gražaus tembro tenoras. Tą vakarą susipažinau netik su jo šeima, bet ir sutikau Petrą Armoną, kuris dar šiaulių gimnazijoje buvo mano mokytojas. Jis šiuo metu vadovauja "Dainavos" ansambliui. Sutikau Vlādą Jakūbėną, kuris, jo žodžiais tarant, šiuo metu nuo komponavimo yra kiek nutolęs, daugiau dirba kaip fortepijono mokytojas ir akompanuotojas.

Teko pasikalbėti ir su dainininku J. Sprindžiu, kuris nūo muzikinio gyvenimo nutolęs. Vos keliolika lietuvių muzikų emigracijoje gyvena iš pastovaus profesinio darbo. Didesnioji dalis arba vargoninkauja, arba verčiasi privačiomis pamokomis. Ar tokios sąlygos gali brandinti jaunus kompozitorius ir talentingus atlikėjus? Nepasakyčiau. Mes Lietuvoje

Jeigu pašto tarnautojai išeis į streiką, tai kažin kada jį gausite. Tačiau, mes savo atliksime. Laikraštis bus paruoštas pirma, negu prasidės streikas.

Z. Janauskas

kiekvieną talentą, lyg gležną daigelį, puoselėjame muzikos mokyklose, konservatorijoje. Ir niekadoms neteko girdėti, kad mūsųose profesionalai muzikai eitų dar ieškotis pašalinio pragyvenimo šaltinio.

Lyginant išėivių ir Lietuvos muzikų gyvenimą, mano mintys dažnai lėkdavo į Lietuvą. Skubėjau ir aš pats. Nors viza buvo ilgesniam laikui, po šešių savaičių grįžau į tėviškę. Laukė šeima, laukė draugai, laukė repetitijos. Susirinkome vėl, keliones prisiminėme. Ėmėme repetuoti, naujiems koncertams ruoštis. Pagalvojau — kaip gera gyventi gimtajame krašte, dirbti mėgstamą darbą!

— Jurgis Fledžinskas

Lietuvių tautos atplaišų įtūžimas

Sužinota, kad birželio 9 dieną "New Yorke Lietuvos Generaliniam Konsulate posėdžiavo iš įvairių JAV miestų suvažiuavę konsulato advokatai".

Tai ką tie lietuvių tautos atplaišos kalbėjo ir svarstė?

Pasirodo, kad jie sąmokslavo, kaip neleisti Lietuvos žmonėms gauti jų giminių bei artimųjų Amerikoje mirusių palikimus. Jie nutarė visas priemones panaudoti, kad tie palikimai nepasiektų Lietuvos. Girdi, juos "pasims Sovietai".

Tai bauriausias melas. Jokio Amerikos lietuvių palikimo Lietuvos žmonėms Tarybų Sąjungos vyriausybė nepasima ir nesisavina.

Dar daugiau: kadangi palikimai visada būna susieti su kai

kuriais legalumais, jeigu jie būna čia kontestuojami, tai tarybinė vyriausybė per savo advokatus padeda Lietuvos gyventojams palikimus gauti. Tai gražus, giliai žmoniškas vyriausybės patarnavimas. Tas neduoda progos privatiškiems advokatams palikus tarp savęs "suėsti", kas taip dažnai pasitaiko čia pas mus Amerikoje.

— Laisvė

Dabar kiti vėjai

Naujasis vyriausias marijonų "Draugo" redaktorius, matyt, susilaukys nuo prakeikimų, kurie vyksta Tarybų Lietuvos pasisvečiuoti, su giminėmis susitikti ir t. t. Argi jis imtų ir prakeiktų savo dienraščio administratorių A. Spurgį, kuris su lietuvių turistų grupe dabar lankosi Lietuvoje?

Ilgametis vyriausias redaktorius Šimutis, dabar išėjęs pensijon, laikėsi griežtos Lietuvos "vaduotojų" linijos: savo sekėjus drausti nuo važiavimo į Lietuvą, o tuos, kurie jo nepakluso, amžinai prakeikti.

Dabar kiti vėjai. Jau nemažai ir lietuvių kunigėlių aplanko Tarybų Lietuvą.

— J. Gasiūnas

Teisinga išvada

Pilnai sutinku su vieno klerikalų spaudos bendradarbio išvada, kad "komunizmo kaip sistemos sukrikišcionimas yra nesąmonė". Lygiai tokia pat nesąmonė, kaip kad šnektos sukrikišcionybė.

Kriekšnionybė nėra vienintelė religija pasaulyje. Jų yra daug, ir yra daug skaitlingesnių pasekėjų. Jos visos pagrįstos prietarais, atsilikimu. Su mokslo kilimu ir žmonių kultūrėjimu joms visoms darosi sunkiau verstis.

Kadaise, jau labai seniai, viena religija turėdavo užleisti vietą kitai. Tarpe jų eidavo baisios, kruvinos kovos, milžiniški karai.

Ta gadynė seniai pasibaigė. Dabar visoms religijoms tenka trauktis iš kelio prieš mokslą ir protą.

— A. Bimba

Gražus gestas

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Montrealyje skyrius išleido pagal gautas iš Lietuvos magnetofono juostelėse įrašus "Senovinės kupiškėnų vestuvės" ilgo grojimo plokštėlę.

Nacionalistai negali sugalvoti, kaip tokį Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos elgesį pavarinti: ar tai bus "bendradarbiavimas su kraštu", ar "dialogas", ar "kultūriniai mainai"?

Aš pasakysiu, kad tai nei "bendradarbiavimas su kraštu", nei "dialogas", nei "kultūriniai mainai". O tik mylinčių savo tautos kultūrą gyvenančių imigracijoje lietuvių gražus gestas. Ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijai už tai dide-

ŠYPSENOŠ

Nekoks pasisekimas

Du ančių medžiotojai išvyko medžioti. Vienas pasiėmė butelį kavos, o kitas — degtinės.

Abudu pasistatė būdeles ne labai toli vienas kito. Belaukdami paukščių, abu išgėrė savo gėrimus. Staiga pasirodė viena antis, kurią nušovė degtinės mėgėjas.

"Puikus iš tavęs medžiotojas", tarė priėjęs kavos mėgėjas.

"Iš tokio pulko ančių turėjau daugiau nušauti", reišė nepasitenkinimą degtinės mėgėjas.

Ant rytojaus

"Kaip jautiesi po vakarykščio?" klausia draugas per telefoną. "Tai paūžėm!"

"Stoviu koridoriuje ir nežinau, kur eiti, į virtuvę ar į tualetą".

Užtenka ir to

"Gydytojau, medicina visą laiką skelbia blogąsias alkoholio savybes, o žmonės vis tiek geria".

"Taigi! O kas būtų, jei paskelbtų dar ir gerąsias savybes?"

Išleido Kubilienės Sukurtas Meliodijas

JAV pažangių lietuvių ir Lietuvos laikraščiai rašo, kad Onos B. Kubilienės sukurtos meliodijos atspausdintos Vagos leidykloje, Lietuvoje, 1,000 egzempliorių tiražu. Ji sukūrė gaidas šioms dainoms: "Tėviškėlei", "Ji visų gražiausia" ir "Naktovydzio žvaigždės".

Dainas redagavo prof. K. Kaveckas, vienas iš geriausių muzikos žinovų.

Štai ką sako apie Kubilienės gaidas ir Vytautas Pečiūra, nusipelnęs menininkas ir Meno muziejaus direktorius:

"Dabar jūs, Onute, lėjote į lietuvių kompozitorių istoriją. Jūsų dainos liks amžinai mūsų liaudžiai".

Toliau jis sako, kad Gramafonų įrašų namų vadovybė ir direktoriai susitarė su operos artiste Marija Aleksevičiūte, kad ji įdainuotų kai kurias dainas į plokšteles.

Ona B. Kubilienė, iš savo pusės, sako:

"Šia proga noriu padėkoti Vagos leidyklai, prof. Kaveckui, menininkui Pečiūrai ir kitiems visiems, kurie prisidėjo prie išleidimo mano natų".

lis bravo.

Kuo daugiau tokių gestų, tuo būtų geriau. Bet nereikėtų baidytis. Laisvintojams tokie gestai baisiai nepatinka.

— V. S.

Montrealo žinios

Montrealiečių Kronika

Ligoniai

Adelė Aleksandravičienė susirgo ir randasi Montrealo Generalinėje ligoninėje.

Al. Simijonas susižeidė darbe ir randasi namuose.

K. Milevičius turėjo operaciją St. Jarome ligoninėje.

Visiems sergantiems linkiu greitai pasveikti.

Apsivėdė

Liepos 6 dieną T. Virbalas apsivėdė su Elizabeta Anne Tatom. Vestuvės buvo puikios. Jaunieji medaus mėnesiui išvyko į Europą.

Linkiu jaunavedžiams ilgo ir gražaus gyvenimo.

Svečiuojasi

Birželio 28 atvyko iš Urugvajaus Teresė Geležauskienė (Žebraitytė) pas artimus gimines Kriaučiūnus. Jai buvo proga pamatyti ir girdėti T. Lietuvos menininkų koncertą Montreale. Labai džiaugiasi pamatę juos.

Linksmos jai viešnagės Kanadoje.

Metinis Piknikas

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos metinis piknikas įvyks sekmdienį, liepos (July) 21 d. S. Skruibių gražioje vasarvietėje.

Visi draugijos nariai, jų šeimos ir bendrai visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame piknike.

Draugijos valdyba

Mirė

Liepos 9 dieną mirė Antanina Mekšrūnienė, sulaukusi vos 50 metų amžiaus. Paliko nullūdime vyras Stasys, dukra Natalija ir anūkė.

Artimiesiems gili užuojauta, o velionei lai būna lengva Kanados žemelė.

J-na

Svečiai iš J.A.V.

Linksma mums kanadiečiams sulaukti svečių iš JAV. Šiuo kartu Montreale viešėjo mielas draugas V. Žilaitis su dukra ir žentu. Jie sako: "Praeitą metų matėme jūsų parodą, bet per keletą dienų nespėjome viską pamatyti, tad nutarėme ir šiemet atvažiuoti".

Draugas Žilaitis matyti myli keliauti. Jis jau septynis kartus lankėsi Lietuvoje ir ateinančiais metais vėl ruošiasi važiuoti. Taipgi per eilę metų žiemas praleidžia saulėtoje Floridoje. Jo dukterė ir žentas tikrai malonūs ir įdomūs žmonės. Jie Amerikoje gimę, bet gražiai dietuviškai kalba, rašo ir tuomi džiūojasi.

Žilaičio žentas praeitame kare kariavo prieš Hitlerį ir su pasididžiavimu pasakoja iš pergyvenimų kare bei atsiekiant pergale, iš susitikimo su tarybiniais kareiviais, kaip gerę vodką, bučiavęsi ir džiaugęsi pergale. Ten prisiekę, kad fašizmui - nacizmui neleis daugiau gyvuoti.

V. Žilaitis turtingas prisiminimais iš laikų, kada jis buvo vienas iš laikraščio "Laisvės" kūrėjų, ir nuo tada skaitytojas

Nuotraukoje: Vytautas Valius, Vilniaus dailininkas. Tarybų Lietuvoje jo kūryba susilaukė plataus pripažinimo. Daugiau kaip dešimtį metų jis intensyviai dirba estampų, knyginių grafikos srityje, o pastaruoju metu — ir tapyboje. Jo iliustracijos lydi lietuvių literatūros klasiką, liaudies pasakas ir dabartinę poeziją. Vytautas Valius už knygų iliustracijas apdovanotas keliais diplomais. (J. Juknevičiaus nuotr.)

"Vaduotojai" Bėdoj

N. AUKSTUOLIS

ir rėmėjas jos.

Pernai lankydamasis čia jis užsiprenumeravo Liaudies Balsą ir pamilęs jį skaityti. Dabar prisimindamas, kad jam reikalinga vasarinė parama, pridavė amerikonišką dešimkę dėl LB paramos ir atnaujinimo prenumeratos.

Tikrai malonu buvo susitikti su tokiais tautiečiais. Sirdingai ačiū už apsilankymą ir paramą mūsų laikraščiu.

P. Bendžaitienė

Kaip žinia, šiais metais įvyks JAV prezidentiniai rinkimai. Al Gimantas, Tėviškės Žiburių bendradarbis, komentuoja šiuo klausimu paminėtame laikraštyje. Pasirodo, kad "vaduo-tojai" tikroj bėdoj. Jie neturi kandidato, kuriuomi pasitiktų.

"Dabartinis viceprezidentas Humphrey", rašo Gimantas, "pereitų rinkimų metu dalies mūsų spaudos ir dalies mūsų veikėjų buvo apšauktas, jei jau

ne tikru komunistu, tai bent jų simpatiku".

Vėliau dalis lietuvių jį "rehabilitavus", bet neseniai ir vėl "sugadino savo vardą lietuvių akyse, vienoje kalboje pabrėžęs, kad reikia ir toliau skatinti 'tiltų statymo' politiką, bandant gerinti ekonominius ir kultūrinius ryšius su Rytų Europos valstybėmis..."

O kaip su McCarthy? "Kiti demokratų kandidatai, kaip McCarthy, sakoma, iš viso neverti lietuvių balsuotojų dėmesio".

O kaip su respublikonų kandidatais?

"Respublikonų kandidatai esą taipgi nelabai imponuoja lietuviams rinkėjams. Ir Niksonas ir Rockefelleris gal būtų geri, bei jie esą laiko Sovietų Sąjungą pirmos rūšies galybe, su kuria reikia skaitytis ir tartis visais pasaulio reikalais. Dėlto, aišku, mums, kurie netikime rusiškos meškos galybe, kurie neretai (gal ir su pagrindu) sovietus norime laikyti milžinu molinėmis kojomis, respublikonininkų kandidatai negali patikti".

Girdi, būtų geriausias, tai buvęs aktorius Reagan, bet jis dar nėra pasisakęs už savo kandidatūrą.

Tai dar vis pusė bėdos. Visa bėda tame, kad "vaduo-tojai" nustojo pasitikėjimo visa Amerika.

Gimantas rašo: "Pažymėtina ir tai, kad mes netikime amerikiečių užsienio politikos nuoseklumu".

Ji nepasikeitusi nuo pat antrojo karo pabaigos.

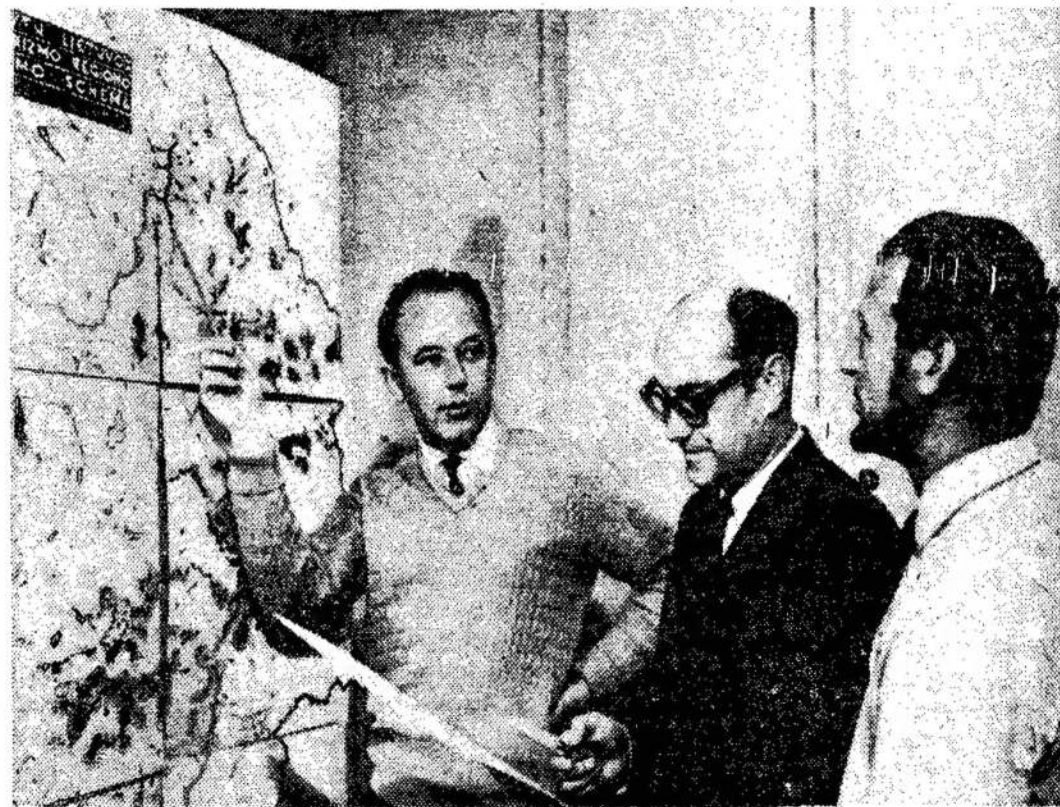
"Nematyti jokio skirtumo, ar Baltųjų Rūmų kėdėje sėdi demokratas ar respublikonas".

Taigi, viltis, kad Amerika atgautų jiems dvarus ir fabrikus, siltas vietas valdžioje, trau-

(Nukelta ant 8 pusl.)

HILL TOP MOTEL
Route 17 West Vaudreuil, Que.
33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliai pajodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.
Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.
Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.
Savininkas A. NAGINÉ

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.
Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas.
20 metų patyrimas garantuoja darbą.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Lietuvos statybos ir architektūros instituto darbuotojai paruošė vasaros poilsio ir turizmo stovyklų išdėstymo įvairiuose Lietuvos rajonuose projektus. Parinktos 74 vietos va-

saros stovykloms statyti, kurios galės priimti 90 tūkstančių žmonių.

Nuotraukoje: Lietuvos respublikos poilsio - turizmo regio-

no išplanavimo projekto autoriai Antanas Šipaila, Vladas Stauskas ir Giedrius Daniulaitis prie naujojo projekto.

(M. Ogajaus nuotr.)

R. HAGAR

Kadise pralimas. Man pasvėjo angli plaukti į Londoną jame kalui teko patį mažąjį gi Marinos de buvo išsibaig daviu už ne rengiau, kaigam žmogui, siemiau su sa buvo gaila skakmeni, no prastas karučiau prispyrdjį brangakragdą su než daugelio met didenybei manei Elžbietai.

Aigly laive panu avanti Vest-Indijoje tos nuomonė niekas netru ramiai prisintus paproči Taip sau vie rytum koks stengdamasi daugiau klaviska, kas per tuos dv

Pagaliau gėsi. Birželi išlipau puiki te, kur de lankęsis, ir, ryje atsikl dievui, kad j dū ir išband žengti į An sų man atru buklas, ka kūnas gali mo, ligų, b mirtinų sm kad gali tie laikyti prieš nirsį ir žmo

Londono, ko padedan rą arklį ir išjojau iš r buvo lemta nuotykį. Ka Ipsvičo ke anglišku į traukdamas želio aroma plėšikas, p iš pistoleto Jis tikėjosi plėsti, tači skrybėlę ir galvą. Aš daryti. Tas tes, jog nep ko, o aš nu nas galvodė tų būvė ke baisių pavo niekingo v penketą mį Aš sparė ną ir dar kė stiprus!

R. HAGARDAS

Vertė J. Stukas

Montesumos Duktė

(Tąsa)

Kadise praleidau vos dvi dienas. Man pasisekė: ooste stovėjo anglų laivas, pasirošęs plaukti į Londoną, ir aš užpirkau jame vietą, nors tam reikalui teko parduoti iš vėrinio patį mažąjį smaragdą, kadangi Marinos dovanoti pinigai jau buvo išsibaigę. Smaragdą pardaviau už nemažą sumą, apsi- rengiau, kaip pridera kilmingam žmogui, o likusį auksą pasiėmiau su savim. Tiesą sakant, buvo gaila skirtis su tuo brangakmeniū, nors tai tebuvo paprastas karulyš nuo vėrinio, tačiau prispyrė būtinybė. O didįjį brangakmenį, puikų smaragdą su nežymiu trūkumu, po daugelio metų padovanojau jos didenybei maloningajai karalienei Elžbietai.

Aigilų laive visi mane laikė ispanu avantiūristu, pralobusiu Vest-Indijoje, o aš nesistengiau tos nuomonės sugriauti. Manęs niekas netrukė, tad galėjau ramiai prisiminti seniai užmirštus papročius bei manieras. Taip sau vienas ir sėdėjau, tarytum koks išdidus idalgas, stengdamasis mažiau kalbėti, o daugiau klausytis ir sužinoti viską, kas atsitiko Anglijoje per tuos dvidešimt metų.

Pagaliau ir toji kelionė baigėsi. Birželio dvidešimtą dieną išlipau puikiame Londono mieste, kur dar niekad nebuvau lankęsis, ir, viešbučio kambaryje atsiklaupęs, padėkojau dievui, kad po daugybės negandų ir išbandymų leido man vėl įžengti į Anglijos žemę. Iš tiesų man atrodė didžiausias stebuklas, kad silpnas žmogaus kūnas gali išverti tiek skausmo, ligų, bado ir žaizdų, tiek mirtinų smūgių ir kankinimų, kad gali tiek daug metų atsilaikyti prieš laukinių žvėrių įniršį ir žmonių žiaurumą.

Londono, viešbučio šeimininko padedamas, nusipirkau gerą arklį ir kitą dieną auštant išjojau iš miesto. Tą rytą man buvo lemta patirti paskutinį nuotykių. Kai palengva risnojau Ipsvičo keliu, grožėdamasis anglišku peizažu ir godžiai traukdamas į krūtinę saldų birželio aromata, kažkoks bailus plėšikas, pasislėpęs už tvoros, iš pistoleto šovė man į nugarą. Jis tikėjosi mane nudėti ir apiplėšti, tačiau kulka pramušė skrybėlę ir tik truputį įdrėskė galvą. Aš nieko nespėjau padaryti. Tas nenaudėlis, pamatęs, jog nepataikė, tuoj paspruko, o aš nujojau toliau, sau vienas galvodamas, kad tikrai būtų buvę keista, jei po daugelio baisių pavojų būčiau žuves nuo niekingo valkatos rankos perpenketą mylių nuo Londono.

Aš sparčiai jojavu visą tą dieną ir dar kitą. Arklys pasitakė stiprus ir greitas, tad pava-

kare, apie pusę aštuntos, jau užlėkiau ant tos pačios kalvos, nuo kurios paskutinį kartą žvelgiau į Bangį, kartu su tėvu keliaudamas į Jarmutą. Apačioj mirgėjo raudoni miestelio stogai, dešinėje žaliavo Ditčingemo ažuolai ir dunksojo gražus šventos Marijos bažnyčios bokštas, toluomoje srubeno Veivnio upė, o tiesiog priešais mane driekėsi lankos, lyg purpurinis auksas tviskančios nuo žydičių pelkių gėlių. Viskas tebebuvo kaip buvę, niekas daugiau nepasikeitė, tik aš vienas.

Nulipęs nuo arklio, priėjau prie tvenkinio ir pasilenkęs ėmiau žiūrėti į savo veido atspindį. Taip, iš tikrųjų aš pasikeitęs! Beveik visai nepanašus į tą vaiką, kuris jojo šituo keliu prieš dvidešimt metų. Deja, mano akys įdubusios ir labai liūdnos, veido bruožai paastrėję, o nnt galvos ir barzdoje daugiau žilų, negu juodų plaukų. Aš ir pats nebūčiau savęs pažinęs, todėl vargu ar kiti pažins. O ar bus kam mane pažinti? Per dvidešimt metų vieni tikriausiai mirė, kiti kur nors dingo. Ar rasiu nors vieną gyvą draugą? Juk nuo to laiko, kai "Avantiūristo" kapitonas Belas, prieš man išplaukiant į Espanjolą, atvežė laiškus, aš negavau iš namų jokios žinios. Kas manęs laukia? Ir svarbiausia, kaip Lilė? Gal ji mirusi, išvykusi arba ištekėjusi?

Aš užšokau ant arklio ir pasileidau risti pro Valifordo malūnus. Perjojęs per brastas ir Pirnhou miestelį, kairėje pusėje palikau Bangį ir po dešimties minučių atsidūriau prie vartų, už kurių buvo takas, einantis nuo Noridžo kelio į kalvos papėdę, o ten, ant miškingo šlaito, vos per pusmylį, buvo matyti mano namai.

Prie parko vartų, mėgaudamasis paskutiniais saulės spinduliais, stovėjo kažkoks žmogus. Geriau įsižiūrėjęs, aš jį pažinau. Tai buvo Bilis Minsas, tas pats kvaišelis, kuris paleido de Garsiją, kai aš, skubėdamas pas savo mylimąją, palikau jį prištą. Dabar Bilis Minsas buvo jau senas, žilais plaukais, apkritusiais aplink raukšlėtą veidą. Sutikęs jaunų dienų pažįstamą, aš labai apsidžiaugiau ir, nors jis buvo nešvarus ir nuskuręs, vos nepuoliau jam ant kaklo.

Mane pastebėjęs, Bilis Minsas su lazdele nuklibikščiavo prie vartų, man juos atidarė ir gailiu balsu ėmė kaulyti išmaldos.

— Ar čia gyvena misteris Vingfildas? — paklausiau aš, rodydamas tolyn į taką, ir širdis pradėjo man tankiau plakti, belaukiant atsakymo.

— Misteris Vingfildas, ser? Kokie jums reikia Vingfildo? Senasis ponas pasimirė beveik prieš dvidešimt metų. Aš pats padėjau kasti jam kapą, taip, taip! Tenai jis ir palaidotas šalia savo žmonos, kuri buvo nužudyta. Tai jums reikia misterio Džefrio?

— Ar jis čia? — paklausiau. — Jis irgi mirė, bus jau daugiau kaip dvylika metų. Mirtinai nusigėrė, taip, taip! Ir misteris Tomas mirė, sako, nauškendęs kažkur jūroje. Dug žiemų praėjo nuo to laiko. Visi mirė, visi! Oi, koks padukėlis buvo tas misteris Tomas! Kaip dabar atsimenu, paleidau aš vieną žmogų, ne iš mūsų krašto... — ir Bilis pradėjo pasakoti, kaip jis užsodino ant arklio mano sumuštą de Garsiją. Jo sulaikyti nebuvo galima. Aš numečiau jam monetą, pentinai spustelėjau išvargusį arklį ir nurisnojau siauru taku.

Duslus kanopų bildesys aidėjo man ausyse, tarytum senio žodžių atgarsis: "Visi mirė, visi mirė!" Ir Lilė, tur būt, mirė. O jei nemirė, tai, žinoma, už ko nors ištekėjo, išgirdusi, kad aš paskendęs jūroje. Tokiai gražulei niekuomet netrūks gebėj. Negi ji atsižadės gyvenimo, apverkdama pražuvusią jaunystės meilę!

Bet štai ir mūsų senasis namas. Jis beveik nepasikeitęs, tik gebenės ir vijoklės prie fasado užaugę iki pat stogo. Namas atrodė gyvenamas, kadangi visur buvo pavyzdinga tvarka, o iš kaminų rūko dūmai.

Vartai buvo užrakinti, o už tvoros nesimatė nė gyvos dvasios. Artėjo naktis, ir tarnai, matyti, jau buvo užbaigę savo darbą. Pasukęs į kairę, apjojau namą iš kitos pusės, kur kalvos pašlaitėje stovėjo arklidės, bet ir čia vartai buvo užrakinti. Nežinodamas, ką toliau daryti, nulipau nuo arklio. Mane taip apniko abejonės ir baimė, jog visai netekau drąsos. Palikęs arklį prie vartų rupšnojant žolę, nuėjau taku bažnyčios link, nuolat žvalgydamasis pirmyn į kalvos viršūnę, ar ko nors nesutiksiau.

"Kas bus, jeigu mirė visi? — galvojau. — Kas bus, jeigu ir ji mirė?"

Rankomis užsidengęs veidą, ėmiau maldauti visagalį, saugojusį mane visus tuos metus, kad neleistų man paskutinį kartą žiauriai nusivilti. Aš buvau sielvarto prislėgtas ir jaučiau, jog daugiau nebeįstversiu. Jeigu ir Lilė būsiu praradęs, man belieka tik mirti, nes kam tuomet begyventi.

Taip kurį laiką meldžiausi, drebedamas lyg vėjo purtomas lapas. Paskui vėl apsižvalgiau ir pasukau atgal prie namo, pasiryžęs išklauseti jo gyventojus ir sužinoti šio ar tokią tiesą. Jau užgeso vakaro gaisai, ir tamsoje visur ėmė suokti lakštingalos. Aš sustojau. Lakštingųjų giesmės man pažadino kažkokius miglotus prisiminimus, bet kokius — negalė-

jau suprasti. Ir staiga atsiminiau.

Aš vėl išvydau Tenočtitlaną, puikią menę Montesumos rūmuose ir save patį, miegantį ant auksinio gulto. Zinojau, kad esu dievas Teskatlipoka ir kad rytą turiu būti paaukotas. Aš miegojau, išvargęs ir prislėgtas, ir sapnavau. Sapnavau, kad stoviu toje pat vietoje, kur ir dabar, o angliškių gėlių kvapas kuteno man šnerves, kaip šią naktį, ir saldi lakštingųjų giesmė skambėjo man ausyse, kaip ir šiuo metu. Sapnavau, kad, bestovint ir lakštingųjų besiklausant, viršum žaliuojančių ažuolų ir uosių patekėju mėnulis, — štai jis kaip tik nušvito danguje! Sapnavau, kad už kalvos kažkas dainavo, bet staiga tarsi pabudau, ir išnyko seniai užmiršti praeities reginiai.

Ne per sapną, o tikrovėje išgirdau ant kalvos švelnų moterišką balsą. Ne, aš nebuvau pamišęs. Girdėjau jį aiškiai ir balsas vis artėjo; atrodė, kad moteris dainuodama stačiu dižus, kuriuos iki šiol atsimenu, kus ji tiek prisiartinio, jog supratau tos liūdnos dainelės žodžius leidžiasi žemyn. Netru-

Mėnesienoje pamačiau aukštą liemeningą moterį balta suknele. Ji kilstelėjo galvą, akimis palydėdama šikšnosparnio šešėlių, ir mėnulis apšvietė jos veidą. Tai buvo Lilės Bozard, prarastos mano mylimosios veidas. Jis atrodė toks pat gražus, visai nedaug tepasenęs, bet gailus liūdesys jame buvo įspaudęs savo žymę. Išvydęs tą veidą, aš buvau taip sukrėstas, jog vos išsilaikiau ant kojų, įsikibęs į žemą tvorelę, o man iš krūtinės išsiveržė gili dejonė.

Išgirdusi, kaip sudejavau, moteris nutilo ir, pamačiusi stovint vyrą, apsisuko ir jau norėjo bėgti. Bet aš nejudėjau, ir jos smalsumas nugalėjo baimę. Ji priartėjo arčiau ir negarsiu, švelniu, taip gerai man pažįstamu balsu paklausė:

— Kas čia taip vėlai vaikšto? Ar tu, Džonai?

Vos išgirdau tuos žodžius, man vėl atgijo seni būkštavimai. Na, aišku, ji ištekėjusi, ir jos vyras vardu Džonas! Aš ją suradau tam, kad galutinai prarasiau.

Ir tuomet man dingtelėjo mintis nepasakyti, kas esu, kol sužinosiu visą tiesą. Aš žengiau į priekį, stengdamasis likti aukštų krūmų šešėlyje, ir, atsukęs į mėnulį nugarą, ispaniškai maniera žemai nusilenkiau. Po to daryta anglų kalba su ispanišku akcentu prabilau:

— Senjora! Aš turiu garbės kalbėti su ta, kuri kadaise vadinosi Lilė Bozard, ar ne tiesa?

— Taip, tiesa, — atsakė ji. — Ko jums iš manęs reikia?

Aš vėl krūptelėjau, bet susivaldęs drąsiai pasakiau:

— Pirmiausia, senjora, leiskite jums duoti vieną klausimą.

Ar jūsų pavardė tebėra ta pati?

— Taip, aš neištekėjusi, — atsakė ji, ir vieną akimirką man viršum galvos ėmė suklist dangus, o žemė po kojomis susiūbavo, tarytum lavos nuklotos Chakos ugnikalnio šlaitas. Bet aš nusprendžiau nepasiskųti, kas esu, kol sužinosiu, ar ji mane tebemyli.

— Senjora, — tariau. — Aš esu ispanas, indėnų kare tarnavęs pas Kortesą, apie kurį, tur būt, esate girdėjusi.

Lilė linktelėjo galvą, ir aš kalbėjau toliau:

— Per karą buvau sutikęs vieną žmogų, visi jį vadino "teuliu". Bet prieš dvejus metus mirties patale jis man pasakė, jog anksčiau turėjęs kitą vardą.

— Kokį? — tyliai paklausė Lilė.

— Tomas Vingfildas.

Dabar ji garsiai riktelėjo ir įsikibo į tvorelę, kad nepargriūtų.

— Aš laikiau jį mirusiu ištisus aštuoniolika metų, — vos atgaudama kvapą, tarė Lilė. — Maniau, jis paskendo jūroje, sudužus laivui...

— Taip, girdėjau, kad laivas sudužęs, senjora, bet jis išsigelbėjo ir pakliuvo tarp indėnų. Indėnai jį padarė dievu ir atidavė jam už žmoną savo imperatoriaus dukterį.

Čia aš nutilau. Lilė krūptelėjo ir lediniu balsu pasakė:

— Kalbėkite, ser, aš klausau.

— Mano draugas teulis dalyvavo indėnų kare. Kaip vienos jų princesės vyras, jis ilgus metus garbingai ir narsiai kovavo indėnų pusėje. Pagaliau miestas, kurį jis gynė, buvo paimitas, vienintelis gyvas išlikęs jo sūnus nužudytas, žmona princesė iš širdgėlos patį pasidarė sau galą, o jis pateko į nelaisvę ir po kurio laiko taip pat mirė.

— Liūdna istorija, ser, — tarė Lilė ir trumpai nusijuokė, bet jos juokas buvo panašus į randojimą.

— Labai liūdna, senjora, tačiau ji dar nebaigta. Prieš mirtį mano draugas kai ką papasakojo iš savo gyvenimo. Jis buvo susižadėjęs su viena anglete, vardu...

— Aš žinau jos vada, kalbėkite toliau!

— Jis man sakė, kad nors buvo vedęs kitą ir mylėjęs savo žmoną princesę, tikrai iškilnią moterį, kuri ne kartą dėl jo rizikavusi gyvybe ir savo noru net atsigulusi šalia jo ant aukuro, bet vis dėlto jis niekuomet neužmiršęs tos, su kuria kadaise buvo susižadėjęs. Jos atminimą jis išsaugojęs visą gyvenimą ir dar širdingiau ją prisiminęs savo mirties valandą. Todėl vardan draugystės jis mane prašė, kai grįšiu į Europą, surasti jo sužadėtinę, jeigu ji gyva, ir perduoti paskutinius jo žodžius bei paskutinį prašymą.

(Bus daugiau)

Torontiečių Kronika

Susilaukė dukrelės

Gerry ir Elenora Praibek'ai susilaukė dukrelės, o A. ir M. Berškiai — anūkės, kuriai vardas duotas Mishell Elizabeth.

Kaip tėvai, taip ir tėvukai labai džiaugiasi nauja šeimos nare.

Elenora yra buvusi Liaudies Balso pikniko žvaigždė.

Geriausios jiems sveikatos.
Rep.

Jei Norit Žinoti

Buvo laikai JAV, kai šeimos, norinčios įsūnyti vaiką, negalėdavo gauti vaiko. Dabar kitaip.

Norinčių įsūnyti porų skaičius siekia 23,400 ir visos galinčios gauti, tik reikia advokato ir gydytojo paliudijimo.

Nužudyto Roberto Kennedžio tėvai turi 26 anūkus.

1967 metais buvo eksportuota į JAV 513,000 dolerių vertės sliekų dėl žuvininkų. Daugiausia iš pietinės Ontarijos.

Kanados kviečių eksportuo-

tojai laukia sausros Tarybų Sąjungoje.

Bulgarijoi ir Vengrijoi sausra pakenkus javams, tad ir iš ten laukiama užsakymų.

S. M.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

Petras Šolomskas, "Laisvės" kolektyvo narys, Ozone Park, N. Y., lankėsi Torontė pas savo gimines ir ta proga aplankė Liaudies Balso įstaigą. Jis atvežė laisviečių sveikinimą su \$17 auka amerikoniškais. Sveikindami liaudies aukojo: P. Šolomskas \$3, L. Kavaliauskaitė, Anne Yakstis, S. Sasna ir A. Bimba po \$2; J. Gasiūnas, B. Malin, J. Siurba, J. Lazauskas, A. Plašnikas ir S. Večys po \$1. Taipgi jis atvežė ir atnaujintų prenumeratų.

Iš Dėdės Samo šalies, nuoširdusis LB rėmėjas atsiuntė Liaudies Balso paramai \$100 aukų amerikoniškais.

P. Crest, Toronto, grįžęs iš kelionės Vankuveran, atsilankė LB įstaigoje ir kaip negalėjęs dalyvauti LB piknike paaukojo laikraščio vasarinei paramai

\$10.

K. Žekonis, Montreal, užrašė dar vieną naują prenumeratą į Lietuvą ir kitą atnaujino.

Fr. Nakas, Detroit, Mich., prisiuntė naują prenumeratą, užrašytą į Lietuvą ir nuo LLD 52 kuopos su pažangiomis draugijomis ruošto pikniko \$28 aukų amerikoniškais.

S. U. Sasnauskai, Toronto, negalėję dalyvauti LB piknike, paaukojo LB vasarinei paramai \$10.

Ant. Pipiras, Pittsburgh, Pa., prisiuntė nuo L.D.S. 8-to apskričio \$18.35 aukų, užsiprenumeravo LB ir prisiuntė dėl uragvaječių "Darbo" aukų.

P. Bendžaitienė, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo pas juos lankiusio svečio iš Norwood, Mass., V. Žilaičio \$5 aukų.

O. Palubinskien, Montreal, atsinaujindama prenumeratą, paaukojo \$2.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Labai atsiprašome hamiltoniečių

Nuoširdžioji Liaudies Balso tartininkė ir rėmėja hamiltonietė J. Astylienė laikė Liaudies Balso pikniko, rėmėjų kontesto sąskaiton pridavė \$110 surinktų aukų, kurių aukotojai per klaidą liko nepaminėti laikraštyje, skelbiant visus aukojusius.

Štai būrys draugų ir draugių, kurie per J. Astylienę suaukojo LB vasarinei paramai tuos minimus \$110. Aukojo: Kazys Pampalas \$20, Julija Astylienė, J. Aršauskas, F. Vaivila, V. Ivanauskas, J. Kubiliai ir M. A. Doveikai po \$10, Kazys Frunskis, Mykolas Petkus, N. Garbatavičius ir E.T. po \$5, P. Stukas \$3, A. Petronis ir T. Lukša po \$2, M. M., Marytė ir Anderson po \$1.

Labai ir labai atsiprašome už netikėtai įvykusią klaidą ir pakartotinai reiškiamo nuoširdžiausią padėką už gausią paramą dėl Liaudies Balso.

Administracija

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apstojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. (šoninės durys) — Tel. EM. 6-6100
Toronto

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 • Telefonas • Res. RU. 1-2177

"VADUOTOJAI" BĖDOJ

(Atkelta nuo 6 pulsp.)

kiasi ir traukiasi.

Jei jie giliau pažvelgtų į situaciją, tai net tokių Reaganų šūkalojimais jiems nieko nereikėtų. Štai ką sako britų maršalas Montgomery, laikomas buvus vienu iš geriausių strategų praėjusiam kare, apie amerikiečių karą Vietnamė:

Jis pataria amerikiečiams kuo greičiau išsikraustyti iš tenai. Jo supratimu, prezidentas Johnsonas šį karą jau prakišo. Kvaila siekti nepasiekiamo militarinio laimėjimo.

ŠOVINISTŲ VADAI TRUKDO PAŠALPĄ

GENEVA. — Jungtinių Tautų sekretorius U Thant kreipėsi į Biafros lyderius, kad jie netrukdytų pristatyti pašalpą badaujantiems Biafros žmonėms. Biafros separatistai nesutinka priimti pašalpą, jeigu

Visai Nauji

68 Cougars \$2,895
68 Meteors \$2,495
68 Cortinas \$1,795
69 Econolines \$2,295

Gateway Mercury

7120 Yonge St. Toronto
889-7343 223-2441

ji siunčiama per Nigeriją, nuo kurios jie nori atsiskirti. Orlaiviai turi atgabenti pašalpą, sako jie, nenusileidę ant Nigerijos žemės.

Nigerijos autoritetai sutinka praleisti laivus su pašalpa, taipgi ir orlaivius. Daug Biafros žmonių mirs badu, jeigu nebus pristatyta pašalpa.

MONTREAL. — Lyderiai trijų Kvebeko francūzų separatistų negali susitarti vienybės klausimu.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto